

Substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

Dz.U.2024.1126 z dnia 2024.07.26

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 26 lipca 2024r.

Wejście w życie:

28 lipca 2024 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA ¹**

z dnia 26 lipca 2024 r.

w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy ²

Na podstawie art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 oraz z 2024 r. poz. 878) zarządza się, co następuje:

§ 1. [Przedmiot regulacji] Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym i sposób ich rejestrowania;
- 2) sposób prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- 3) sposób prowadzenia rejestru pracowników zatrudnionych przy pracach, o których mowa w pkt 2;
- 4) wzory dokumentów dotyczących poziomu narażenia pracowników na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym oraz sposób przechowywania i przekazywania tych dokumentów do podmiotów właściwych do rozpoznawania lub stwierdzania chorób zawodowych;
- 5) szczegółowe warunki ochrony pracowników przed zagrożeniami spowodowanymi przez substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;

6) warunki i sposób monitorowania stanu zdrowia pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

§ 2. [Definicje] Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) czynnik o działaniu rakotwórczym:
 - a) substancję chemiczną lub mieszaninę, która spełnia kryteria klasyfikacji jako rakotwórcza kategorii 1A lub 1B zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm. ³), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1272/2008",
 - b) czynnik lub proces technologiczny, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) czynnik o działaniu mutagennym:
 - a) substancję chemiczną lub mieszaninę, która spełnia kryteria klasyfikacji jako działająca mutagennie na komórki rozrodcze kategorii 1A lub 1B zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia nr 1272/2008,
 - b) czynnik lub proces technologiczny, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 3) substancja o działaniu reprotoksycznym - substancję chemiczną lub mieszaninę, która spełnia kryteria klasyfikacji jako działająca szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia nr 1272/2008;
- 4) nieprogowa substancja reprotoksyczna - substancję reprotoksyczną, dla której nie istnieje bezpieczny poziom narażenia zdrowia pracowników i którą określono jako taką w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, zwanej dalej "Kodeksem pracy";
- 5) progowa substancja reprotoksyczna - substancję reprotoksyczną, dla której istnieje bezpieczny poziom narażenia, poniżej którego nie występuje zagrożenie dla zdrowia pracowników, i którą określono jako taką w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy.

§ 3. [Wykaz substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym] Wykaz substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym obejmuje:

- 1) substancje chemiczne spełniające kryteria klasyfikacji jako rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B zgodnie z rozporządzeniem nr 1272/2008;

2) mieszaniny zawierające substancje chemiczne wymienione w pkt 1 w stężeniach powodujących spełnienie kryteriów klasyfikacji mieszaniny jako rakotwórczej, mutagennej lub działającej szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B zgodnie z rozporządzeniem nr 1272/2008;

3) czynniki lub procesy technologiczne związane z uwalnianiem substancji chemicznych i mieszanin o działaniu rakotwórczym lub mutagennym określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. [Wykonywanie pomiarów substancji chemicznych, mieszanin lub czynników; zastosowanie systemu zamkniętego; ograniczanie zagrożeń]

1. Pracodawca zatrudniający pracownika przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zwany dalej "pracodawcą", wykonuje pomiary tych substancji chemicznych, mieszanin lub czynników, w trybie i z częstotliwością określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, w szczególności stosuje metody wczesnego wykrywania narażenia na te substancje chemiczne, mieszaniny lub czynniki podczas awarii lub w przypadku wystąpienia innych nieprzewidzianych okoliczności.

2. Jeżeli z przyczyn technicznych niemożliwe jest zastąpienie czynnika o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznej substancją chemiczną, mieszaniną lub procesem technologicznym, które podczas użytkowania są bezpieczne lub są mniej niebezpieczne dla zdrowia lub bezpieczeństwa pracownika, pracodawca zapewnia, aby wytwarzanie i używanie czynnika o działaniu rakotwórczym lub mutagennym lub substancji reprotoksycznej, w miarę istnienia technicznych możliwości, odbywało się w systemie zamkniętym.

3. Jeżeli z przyczyn technicznych zastosowanie systemu zamkniętego jest niemożliwe, pracodawca zapewnia zmniejszenie narażenia pracowników na działanie czynnika o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub nieprogowej substancji reprotoksycznej do tak niskiego poziomu, na jaki pozwalają możliwości techniczne.

4. Jeżeli z przyczyn technicznych używanie lub wytwarzanie progowej substancji reprotoksycznej w systemie zamkniętym jest niemożliwe, pracodawca zapewnia ograniczenie do minimum zagrożenia związanego z narażeniem pracowników na działanie tej progowej substancji reprotoksycznej.

5. Do substancji reprotoksycznych innych niż nieprogowe substancje reprotoksyczne i progowe substancje reprotoksyczne stosuje się ust. 4. W takim przypadku dokonując oceny ryzyka zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237¹⁵ § 2 Kodeksu pracy, pracodawca uwzględnia możliwość, że dla takiej substancji reprotoksycznej nie istnieje bezpieczny poziom narażenia zdrowia pracownika na działanie takiej substancji, i zapewnia wprowadzenie odpowiednich środków w tym zakresie.

§ 5. [Obowiązki pracodawcy] W przypadku używania czynników o działaniu rakotwórczym,

mutagennym lub substancji reprotoksycznej, pracodawca:

- 1) ogranicza ilość czynnika o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznej w miejscu pracy;
- 2) utrzymuje na jak najniższym poziomie liczbę pracowników, którzy są lub mogą być narażeni na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych;
- 3) projektuje tak procesy pracy i środki kontroli technicznej, aby uniknąć powstawania czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych w miejscu pracy lub ograniczyć ich powstawanie do minimum;
- 4) usuwa czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancje reprotoksyczne w miejscu ich powstawania, do miejscowego wyciągu lub do ogólnego systemu wentylacji, w należyty sposób i zgodnie z wymogami ochrony zdrowia i środowiska;
- 5) stosuje właściwe metody i procedury pracy, w tym wykorzystuje istniejące procedury badań i pomiarów czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, w celu wczesnego wykrywania nadmiernego zagrożenia powstałego w wyniku nieprzewidywalnego zdarzenia lub wypadku;
- 6) stosuje środki ochrony zbiorowej lub - tam, gdzie nie można uniknąć narażenia na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych za pomocą innych środków - środki ochrony indywidualnej;
- 7) stosuje środki higieny, szczególnie regularne czyszczenie podłóg, ścian i innych powierzchni;
- 8) odgranicza miejsca zagrożone i stosuje odpowiednie znaki ostrzegawcze, włącznie ze znakami „zakaz palenia”, w miejscach, w których pracownicy są lub mogą być narażeni na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych;
- 9) określa plan działania w nagłych wypadkach, które mogą wynikać z nadmiernego narażenia na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych;
- 10) stosuje sposoby bezpiecznego przechowywania, przeladunku i transportu, szczególnie przez zastosowanie pojemników szczelnie zamkniętych i oznakowanych w sposób czytelny i widoczny;
- 11) stosuje sposoby bezpiecznego gromadzenia, przechowywania i usuwania odpadów, włącznie z zastosowaniem pojemników szczelnie zamkniętych i oznakowanych w sposób czytelny i widoczny.

§ 6. [Rejestr prac]

1. Pracodawca prowadzi rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zawierający następujące dane:

- 1) wykaz procesów technologicznych i prac, w których substancje chemiczne i ich mieszaniny lub czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym są stosowane, produkowane lub występują jako zanieczyszczenia bądź produkt uboczny, oraz wykaz tych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz czynników wraz z podaniem wielkości produkcji lub stosowania;
- 2) uzasadnienie konieczności stosowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, o których mowa w pkt 1;
- 3) wykaz i opis stanowisk pracy, na których występuje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- 4) liczbę pracowników zatrudnionych przy pracach, o których mowa w pkt 3, z podziałem na liczbę pracowników zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 (włącznie) wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS), określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy, i pozostałych pracowników, z uwzględnieniem płci, przy czym za pracowników zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 (włącznie) wartości NDS uznaje się pracowników zatrudnionych w warunkach spełniających przynajmniej jedno z następujących kryteriów:
 - a) na ich stanowiskach pracy występuje substancja chemiczna spełniająca kryteria, o których mowa w § 3 pkt 1, zarówno w postaci własnej, jak i jako zanieczyszczenie lub składnik innych substancji spełniających kryteria, o których mowa w § 3 pkt 1, lub jako składnik mieszanin spełniających kryteria, o których mowa w § 3 pkt 2, w przypadku której w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy została ustalona wartość NDS w środowisku pracy i dwa kolejne pomiary stężeń tej substancji w powietrzu środowiska pracy, przeprowadzone w odstępie czasu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, nie wykazały stężeń powyżej 0,1 wartości NDS,
 - b) na ich stanowiskach pracy występuje wymieniony w załączniku nr 1 do rozporządzenia proces technologiczny, w przypadku którego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy została ustalona wartość NDS w środowisku pracy czynnika chemicznego lub pyłowego wskazanego w danym procesie technologicznym i dwa kolejne pomiary stężeń tego czynnika, przeprowadzone w odstępie czasu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, nie wykazały stężeń powyżej 0,1 wartości NDS,
 - c) pracują przy badaniach naukowych i rozwojowych określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającym dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94,

jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm. ⁴), obejmujących doświadczenia naukowe, analizy lub badania chemiczne, w których substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występują zarówno w postaci własnej, jak i jako zanieczyszczenia lub składniki innych substancji o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym lub mieszanin o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, przeprowadzane w kontrolowanych warunkach z użyciem substancji w ilości mniejszej niż 1 tona rocznie;

5) określenie rodzaju substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących na stanowisku pracy, drogi i poziomu narażenia na ich działanie oraz czasu trwania tego narażenia;

6) rodzaje podjętych środków i działań ograniczających poziom narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

2. Pracodawca przekazuje informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy niezwłocznie po rozpoczęciu działalności oraz corocznie, w terminie do dnia 15 stycznia za rok poprzedni, albo na ich wniosek. Informacja uwzględnia dane, o których mowa w ust. 1, i jest sporządzana według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Na podstawie danych, o których mowa w ust. 1, przekazanych przez państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. J. Nofera w Łodzi prowadzi Centralny rejestr danych o narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

4. W przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych pracodawca przekazuje informację, o której mowa w ust. 2, komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej w trybie i w terminach i według wzoru wskazanych w tym przepisie.

5. Na podstawie danych przekazanych przez komendantów właściwych terytorialnie wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii imienia Generała Karola Kaczkowskiego w Warszawie prowadzi rejestr substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych.

§ 7. [Rejestr pracowników]

1. Pracodawca prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) datę wpisu do rejestru;
- 2) imię i nazwisko pracownika oraz jego stanowisko pracy, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 3;
- 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku - numer dokumentu potwierdzającego tożsamość.

§ 8. [Przechowywanie rejestrów]

1. Rejestr pracowników, o którym mowa w § 7 ust. 1, wraz z rejestrem prac, o którym mowa w § 6 ust. 1, dotyczący:

- 1) czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 40 lat po ustaniu narażenia na te czynniki;
- 2) substancji reprotoksycznych niebędących jednocześnie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 5 lat po ustaniu narażenia na te substancje.

2. W przypadku likwidacji zakładu pracy pracodawca przekazuje rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych - komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.

§ 9. [Forma rejestrów] Rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1, 3 i 5 oraz § 7 ust. 1, prowadzi się w formie papierowej lub w postaci elektronicznej.

§ 10. [Udostępnianie danych z rejestrów] Dane z rejestrów, o których mowa w § 6 ust. 1 i 5 oraz § 7 ust. 1, są udostępniane:

- 1) lekarzom sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami, których dane dotyczą;
- 2) lekarzom uprawnionym do orzekania w zakresie chorób zawodowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ Kodeksu pracy;
- 3) pracownikom - w zakresie informacji, które dotyczą ich osobiście, oraz przedstawicielom pracowników - w zakresie anonimowych informacji zbiorowych;
- 4) organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Wojskowej Inspekcji Sanitarnej w związku z postępowaniem w zakresie chorób zawodowych prowadzonym w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 1¹ Kodeksu pracy;

5) podmiotom wykonującym na podstawie odrębnych przepisów nadzór nad realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników.

§ 11. [Obowiązki informacyjne wobec pracowników; okresowe szkolenia i kontrola zdrowia pracowników] Pracodawca:

- 1) informuje pracownika o opakowaniu, zbiorniku i instalacji zawierających substancje chemiczne, ich mieszaniny lub czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a także o wymaganiach dotyczących oznakowania i znakach ostrzegawczych;
- 2) przeprowadza okresowe szkolenia pracownika w zakresie:
 - a) ryzyka dla zdrowia, jakie wynika z oceny narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, i dodatkowego ryzyka, które wynika z palenia tytoniu, oraz w zakresie środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia tego narażenia,
 - b) wymagań higienicznych, które powinny być spełnione w celu ograniczenia narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
 - c) konieczności używania środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej,
 - d) działań zapobiegających wypadkom oraz działań, które powinni podjąć pracownicy, w tym pracownicy pełniący obowiązki ratownicze, podczas działań ratowniczych oraz wypadków;
- 3) zapewnia kontrolę zdrowia pracownika związaną z indywidualną oceną pracownika - w celu określenia stanu jego zdrowia w związku z narażeniem na działanie określonych czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych podczas pracy, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 437) oraz w art. 229 Kodeksu pracy;
- 4) informuje pracownika, przed powierzeniem pracy z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, w przypadku których ustalono wartość dopuszczalnego stężenia określonych substancji w materiale biologicznym, o konieczności przeprowadzania kontroli jego zdrowia związanej z tymi wartościami dopuszczalnymi.

§ 12. [Uprawnienia pracowników i ich przedstawicieli] Pracodawca:

- 1) zapewnia udział pracowników lub ich przedstawicieli w projektowaniu i realizacji działań zapobiegających narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym lub ograniczających poziom tego narażenia;
- 2) umożliwia pracownikom lub ich przedstawicielom kontrolę stosowania wymagań określonych w

rozporządzeniu oraz w innych przepisach regulujących zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;

3) informuje na bieżąco pracowników lub ich przedstawicieli o narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a w przypadkach narażenia powstałego w wyniku awarii i innych zakłóceń procesu technologicznego lub w wyniku podejmowanych prac remontowych, konserwacyjnych i w innych okolicznościach - o przyczynach powstałego narażenia oraz o środkach zapobiegawczych, jakie już zostały podjęte lub będą podjęte w celu poprawy sytuacji.

§ 13. [Kompetencje i obowiązki lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami]

1. Lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami zapoznaje się z warunkami ich pracy i posiada udokumentowane informacje dotyczące rodzaju i wielkości narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

2. Pracodawca, na wniosek lekarza, o którym mowa w ust. 1, zleca prowadzenie biologicznego monitorowania narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym oraz stosuje inne metody umożliwiające wczesne wykrycie skutków tego narażenia.

3. Lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami udziela informacji:

1) pracownikowi - o wynikach badań i ocenie jego stanu zdrowia oraz o zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej, jakiej powinien się poddać po ustaniu zatrudnienia przy pracach z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;

2) pracodawcy, przedstawicielom pracowników oraz działającej u pracodawcy komisji bezpieczeństwa i higieny pracy - o ocenie stanu zdrowia pracowników, z zachowaniem tajemnicy lekarskiej;

3) pracodawcy - zbiorczo o przypadkach nowotworu złośliwego, niekorzystnego wpływu na funkcje seksualne i płodność u dorosłych płci męskiej i żeńskiej lub na rozwój potomstwa, jeżeli uzna to za wynik zawodowego narażenia na czynnik rakotwórczy, mutagen lub substancję reprotoksyczną, z zachowaniem tajemnicy lekarskiej.

4. Informację, o której mowa w ust. 3 pkt 3, pracodawca przekazuje wraz z informacją przekazywaną na podstawie § 6 ust. 2 albo 4, w terminie do dnia 15 stycznia za rok poprzedni.

§ 14. [Zlecenie przeprowadzenia dodatkowych badań stanu zdrowia pracowników] W przypadku rozpoznania lub podejrzenia u pracownika zmian w stanie zdrowia, co do których istnieje podejrzenie, że

powstały w wyniku narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, lub w przypadku stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego stężenia określonych substancji w materiale biologicznym pracodawca, na wniosek lekarza, o którym mowa w § 13 ust. 1, zleca przeprowadzenie dodatkowych badań stanu zdrowia innych pracowników narażonych w podobny sposób, dokonuje weryfikacji uprzedniej oceny tego narażenia, a w razie potrzeby - stosuje odpowiednie dodatkowe środki zapobiegawcze.

§ 15. [Rozpatrywanie wniosków i zleceń złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia] Wnioski o zlecenie:

- 1) prowadzenia biologicznego monitorowania narażenia na substancje chemiczne, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym lub zastosowania innych metod umożliwiających wykrycie wczesnych skutków tego narażenia,
- 2) przeprowadzenia dodatkowych badań stanu zdrowia innych pracowników, którzy są narażeni zawodowo na działanie substancji chemicznych, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, dokonania weryfikacji uprzedniej oceny narażenia zawodowego lub zastosowania odpowiednich dodatkowych środków zapobiegawczych

- złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia podlegają rozpatrzeniu na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 16. [Rejestry prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów] Rejestry, o których mowa w § 4 ust. 1 i 3, § 5 ust. 1 oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 156), stają się odpowiednio rejestrami, o których mowa w § 6 ust. 1, 3 i 5 oraz § 7 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 17. [Wejście w życie] Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 lipca 2024 r. ⁵

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WYKAZ CZYNNIKÓW ORAZ PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH ZWIĄZANYCH Z UWALNIANIEM SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I MIESZANIN O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM

I.

Czynniki fizyczne

1. Promieniowanie jonizujące.

II.

Procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

1. Produkcja auraminy.

2. Prace związane z narażeniem na wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, obecne w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych.

3. Prace związane z narażeniem na pyły, dymy i aerozole tworzące się podczas wypalania i elektrorafinowania surówek miedziowo-niklowych.

4. Produkcja alkoholu izopropylowego metodą mocnych kwasów.

5. Prace związane z narażeniem na pył drewna.

6. Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

7. Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika.

8. Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

WZÓR

INFORMACJA O SUBSTANCJACH CHEMICZNYCH, ICH MIESZANINACH, CZYNNIKACH LUB PROCESACH TECHNOLOGICZNYCH O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM, MUTAGENNYM LUB REPROTOKSYCZNYM

wzór

¹ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 2704).

² Niniejsze rozporządzenie wdraża w zakresie swojej regulacji dyrektywę 2004/37/WE Parlamentu

Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych, mutagenów lub substancji reprotoksycznych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 50, Dz. Urz. UE L 65 z 05.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 87, Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2019, str. 112, Dz. Urz. UE L 164 z 20.06.2019, str. 23, Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 241, Dz. Urz. UE L 88 z 16.03.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 2023/90066 z 03.11.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/869 z 19.03.2024).

³ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 235 z 05.09.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 16 z 20.01.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 83 z 30.03.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 138 z 26.05.2011, str. 66, Dz. Urz. UE L 179 z 11.07.2012, str. 3, Dz. Urz. UE L 149 z 01.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 216 z 10.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 261 z 03.10.2013, str. 5, Dz. Urz. UE L 167 z 06.06.2014, str. 36, Dz. Urz. UE L 350 z 06.12.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 197 z 25.07.2015, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 14.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 195 z 20.07.2016, str. 11, Dz. Urz. UE L 349 z 21.12.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 78 z 23.03.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 116 z 05.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 115 z 04.05.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 251 z 05.10.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 86 z 28.03.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 8, Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 241, Dz. Urz. UE L 6 z 10.01.2020, str. 8, Dz. Urz. UE L 44 z 18.02.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 261 z 11.08.2020, str. 2, Dz. Urz. UE L 326 z 08.10.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 379 z 13.11.2020, str. 1 i 3, Dz. Urz. UE L 133 z 20.04.2021, str. 5, Dz. Urz. UE L 176 z 19.05.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 188 z 28.05.2021, str. 27, Dz. Urz. UE L 214 z 17.06.2021, str. 72, Dz. Urz.

UE L 400 z 12.11.2021, str. 16, Dz. Urz. UE L 440 z 09.12.2021, str. 11, Dz. Urz. UE L 129 z 03.05.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 176 z 11.07.2023, str. 6 oraz Dz. Urz. UE L 2024/197 z 05.01.2024.

⁴ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 136 z 29.05.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 141 z 31.05.2008, str. 22, Dz. Urz. UE L 268 z 09.10.2008, str. 14, Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009, str. 84, Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2009, str. 3, Dz. Urz. UE L 164 z 26.06.2009, str. 7, Dz. Urz. UE L 86 z 01.04.2010, str. 7, Dz. Urz. UE L 118 z 12.05.2010, str. 89, Dz. Urz. UE L 133 z 31.05.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 260 z 02.10.2010, str. 22, Dz. Urz. UE L 44 z 18.02.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 49 z 24.02.2011, str. 52, Dz. Urz. UE L 58 z 03.03.2011, str. 27, Dz. Urz. UE L 69 z 16.03.2011, str. 3 i 7, Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, str. 12, Dz. Urz. UE L 134 z 21.05.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 136 z 24.05.2011, str. 105, Dz. Urz. UE L 37 z 10.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 41 z 15.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 128 z 16.05.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 252 z 19.09.2012, str. 1 i 4, Dz. Urz. UE L 253 z 20.09.2012, str. 1 i 5, Dz. Urz. UE L 43 z 14.02.2013, str. 24, Dz. Urz. UE L 108 z 18.04.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 328 z 07.12.2013, str. 69, Dz. Urz. UE L 90 z 26.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 28.03.2014, str. 24, Dz. Urz. UE L 136 z 09.05.2014, str. 19, Dz.

Urz. UE L 244 z 19.08.2014, str. 6, Dz. Urz. UE L 331 z 18.11.2014, str. 41, Dz. Urz. UE L 50 z 21.02.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 58 z 03.03.2015, str. 43, Dz. Urz. UE L 104 z 23.04.2015, str. 2, Dz. Urz. UE L 132 z 29.05.2015, str. 8, Dz. Urz. UE L 233 z 05.09.2015, str. 2, Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 40 z 17.02.2016, str. 5, Dz. Urz. UE L 144 z 01.06.2016, str. 27, Dz. Urz. UE L 165 z 23.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 166 z 24.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 255 z 21.09.2016, str. 14, Dz. Urz. UE L 337 z 13.12.2016, str. 3, Dz. Urz. UE L 12 z 17.01.2017, str. 97, Dz. Urz. UE L 35 z 10.02.2017, str. 6, Dz. Urz. UE L 104 z 20.04.2017, str. 8, Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017, str. 7 i 14, Dz. Urz. UE L 224 z 31.08.2017, str. 110, Dz. Urz. UE L 6 z 11.01.2018, str. 45, Dz. Urz. UE L 99 z 19.04.2018, str. 3 i 7, Dz. Urz. UE L 102 z 23.04.2018, str. 99, Dz. Urz. UE L 114 z 04.05.2018, str. 4, Dz. Urz. UE L 249 z 04.10.2018, str. 18 i 19, Dz. Urz. UE L 256 z 12.10.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 308 z 04.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 322 z 18.12.2018, str. 14, Dz. Urz. UE L 154 z 12.06.2019, str. 37, Dz. Urz. UE L 186 z 11.07.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 259 z 10.10.2019, str. 9, Dz. Urz. UE L 35 z 07.02.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 110 z 08.04.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 141 z 05.05.2020, str. 37, Dz. Urz. UE L 203 z 26.06.2020, str. 28, Dz. Urz. UE L 252 z 04.08.2020, str. 24, Dz. Urz. UE L 423 z 15.12.2020, str. 6, Dz. Urz. UE L 425 z 16.12.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 431 z 21.12.2020, str. 38, Dz. Urz. UE L 24 z 26.01.2021, str. 19, Dz. Urz. UE L 216 z 18.06.2021, str. 121, Dz. Urz. UE L 259 z 21.07.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 282 z 05.08.2021, str. 29, Dz. Urz. UE L 415 z 22.11.2021, str. 16, Dz. Urz. UE L 418 z 24.11.2021, str. 6, Dz. Urz. UE L 446 z 14.12.2021, str. 34, Dz. Urz. UE L 83 z 10.03.2022, str. 64, Dz. Urz. UE L 98 z 25.03.2022, str. 38, Dz. Urz. UE L 112 z 11.04.2022, str. 6, Dz. Urz. UE L 123 z 08.05.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 149 z 09.06.2023, str. 49, Dz. Urz. UE L 180 z 17.07.2023, str. 12, Dz. Urz. UE L 238 z 27.09.2023, str. 67, Dz. Urz. UE L 2023/2482 z 14.11.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/1328 z 17.05.2024.

⁵ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 156), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy (Dz. U. poz. 878).